МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ»
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ВІННИЦЬКИЙ ІНСТИТУТ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ
І ПІДПРИЄМНИЦТВА»

Затверджено:
Вченою радою «ВІКОП»
«22» вересня 2025 р.
протокол № 2
Голова вченої ради
_____ М.О. Соляніченко

Введено в дію:
Наказ «ВІКОП»
Від «23» вересня 2025 р.
№ 121

ПОЛОЖЕННЯ
про дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти у СП «Фаховий коледж конструювання одягу» ПВНЗ «ВІКОП»

Вінниця 2025

Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти (далі – Положення) СП «Фаховий коледж конструювання одягу» ПВНЗ ВІКОП» (далі – Коледж) розроблене на підставі Конституції України, Законів України: «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Порядку присвоєння вчених звань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 656, «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами), Етичного кодексу ученого України, затвердженого Загальними зборами Національної академії наук України (постанова № 2 від 15 квітня 2009 р.), Листа МОН України від 26 жовтня 2017 року № 1/9-565, Положення про СП «ФККО» ПВНЗ «ВІКОП», Плану заходів щодо виявлення та запобігання академічного плагіату та інших нормативних документів СП «Фаховий коледж конструювання одягу» ПВНЗ «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва».

Це Положення визначає основні принципи дотримання академічної доброчесності, утвердження чесності та етичних цінностей педагогічними працівниками та здобувачами освіти в освітній, науковій, виховній та інших видах діяльності, створення нових механізмів побудови комунікації в коледжі та необхідних умов для недопущення порушень академічної доброчесності.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватись учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

1.2. Для забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватися таких принципів:

- верховенства права;
- демократизму;
- законності;
- соціальної справедливості;
- пріоритетності прав і свобод людини та громадянина;
- рівноправності;
- гарантування прав і свобод;
- науковості;
- професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- поваги та взаємної довіри;
- відкритості і прозорості;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

1.3. Форми та види академічної відповідальності визначаються п. 5,6 цього Положення.

1.4. За дії (бездіяльність), що Законом України «Про освіту» визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законодавством.

1.5. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається педагогічною радою Коледжу з урахуванням вимог Закону України «Про освіту» та спеціальних законів.

2. ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ

2.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

2.1.1. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших осіб.

2.1.2. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.

2.1.3. Надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність.

2.1.4. Контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності.

2.1.5. Об'єктивне оцінювання результатів навчання.

3. ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

3.1. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

3.1.1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей).

3.1.2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

3.1.3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.

3.1.4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

4. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат; самоплагіат; академічне шахрайство; фабрикація; фальсифікація; списування; обман; хабарництво; необ'єктивне оцінювання; піратство; вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав, приватний інтерес.

4.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства, а саме:

4.2.1. Копіювання чужої наукової роботи, чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем.

4.2.2. Створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел.

4.2.3. Рерайт– перефразування чужої праці без згадування оригінального автора.

4.3. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

4.4. Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу змістом яких є:

4.4.1. Посилання на джерела, які не використовувалися в роботі.

4.4.2. Використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо).

4.4.3. Проходження процедур контролю знань підставними особами.

4.4.4. Списування.

4.4.5. Повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, курсової тощо).

4.5. Фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

4.6. Фальсифікація – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

4.7. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

4.8. Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

4.9. Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

4.10. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4.11. Піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав.

4.12. Вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав.

4.13. Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними або юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських та інших організаціях.

5. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

5.1.1. Курсові роботи (проєкти) здобувачів освіти. У відгуку керівника зазначається інформація про відсутність у роботі академічного плагіату.

У випадку виявлення академічного плагіату у курсових роботах (проєктах) здобувачів освіти:

- до захисту – робота направляється на доопрацювання з повторною перевіркою на плагіат;
- під час захисту – знімається із захисту з незадовільною оцінкою.

5.1.2. Навчальні та науково-методичні праці (навчальні посібники, підручники (у тому числі електронні видання), монографії, програми дисциплін тощо). У витязі із засідання циклової комісії щодо рекомендацій до видання навчальних та науково-методичних праць зазначається інформація про відсутність у роботі академічного плагіату. У разі виявлення плагіату, праці відправляються на доопрацювання з повторною перевіркою на наявність запозичення.

5.1.3. Рукописи статей, які надаються до редакцій наукових журналів. Стаття повинна мати висновок щодо відсутності/наявності текстових запозичень у рукописі та наявність письмової заяви автора (авторів) про відсутність плагіату у тексті статті.

5.2. Перевірка на наявність запозичень здійснюється з використанням відповідних технологій та комп'ютерних програм, які знаходяться у відкритому доступі у мережі Інтернет. Для перевірки рекомендується використовувати програми UNICHEK (https://unicheck.com/education),CompareSuite (http://soft.mydiv.net/win/download-Compare-Suite.html) та інші.

5.3. Критерії оцінювання академічного плагіату:

5.3.1. У наукових робота педагогічних працівників (монографії, методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники, дисертаційні роботи, статті, тези тощо):

понад 90 % - текст письмової роботи є оригінальним (несуттєвий об'єм запозичень);від 75 % до 90 % - оригінальність тексту задовільна (незначний об'єм запозичень), проте слід переконатися у наявності і правильному оформленні цитувань та посилань на використані джерела; від 60 % до 75 % - письмова робота приймається до розгляду після доопрацювання автором (авторами) та наявності і правильного оформлення цитувань та посилань на використані джерела, оскільки має значний об'єм запозичень; менше 60 % - письмова робота до розгляду не приймається і не може бути рекомендована до друку (захисту), оскільки має суттєвий об'єм запозичень, що трактується як плагіат.

5.3.2. У письмових роботах студентів(курсові роботи (проекти), статті, тези, доповіді тощо): понад 75 %- текст письмової роботи є оригінальним (несуттєвий об'єм запозичень); від 60 % до 75 % - оригінальність тексту задовільна (незначний об'єм запозичень), проте слід переконатися у наявності і правильному оформленні цитувань та посилань на використані джерела; від 40 % до 60 % - письмова робота приймається до розгляду після доопрацювання автором (авторами) та наявності і правильного оформлення цитувань та посилань на використані джерела, оскільки має значний об'єм запозичень; менше 40 % - письмова робота до розгляду не приймається і не може бути рекомендована до друку (захисту), оскільки має суттєвий об'єм запозичень, що трактується як плагіат.

5.4. Результати перевірки можуть бути оскаржені автором через подання апеляції на ім'я директора у 3-й термін після офіційного визнання наявності плагіату. За наказом директора створюється апеляційна комісія по розгляду апеляції, до складу якої повинні входити авторитетні педагогічні працівники, голова профспілки працівників та студентів коледжу, представники органів студентського самоврядування (якщо плагіат виявлено у здобувачів освіти), інші особи (за їх згодою). Апеляція розглядається апеляційною комісією у 3-й термін після виходу наказу про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновок комісії оформлюється відповідним протоколом.

5.5. Попередження академічного плагіату:

5.5.1. Використання репозитарію наукових і навчально-методичних праць, курсових робіт (проектів) з метою використання його для внутрішньої перевірки на плагіат.

5.5.2. Використання комп'ютерної програми для внутрішньої перевірки текстів на наявність академічного плагіату.

5.5.3. Проведення для здобувачів освіти, викладачів семінарів з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату.

5.5.4. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед студентів на лекціях, семінарах з питань наукової етики, запобігання та виявлення плагіатуу курсових роботах (проєктах).

5.5.5. Ознайомлення педагогічних працівників та здобувачів освіти з цим Положенням.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники Коледжу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

6.1.1. Відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії.

6.1.2. Позбавлення права брати участь у роботі визначених Законом України «Про освіту» органів чи займати визначені законом посади.

6.1.3. Звільнення з коледжу.

6.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладів освіти можуть бути також притягнені до дисциплінарної, адміністративної та/або кримінальної відповідальності.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

7.1.1. Повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо).

7.1.2. Повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

7.1.3. Відрахування з Коледжу (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту).

7.1.4. Позбавлення академічної стипендії.

7.1.5. Позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

8. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

8.1. Для виконання норм цього Положення, Етичного кодексу ученого України, Етичного кодексу здобувачів вищої освіти створюється Комісія з питань етики та академічної доброчесності (далі – Комісія). Комісія створюється як незалежний орган і керується у своїй діяльності Конституцією України, законодавством у сфері освіти та вищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Положенням Коледжу, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними документами Коледжу та цим Положенням.

8.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви про порушення питань етики та академічної доброчесності, надавати пропозиції адміністрації коледжу щодо притягнення до академічної відповідальності.

8.3. Персональний склад Комісії затверджує педагогічна рада Коледжу терміном на 1 рік. Зміни до складу затверджуються рішенням педагогічної ради Коледжу.

8.4. Організовує роботу та керує діяльністю Комісії голова, який у межах своєї компетенції: скликає засідання Комісії; головує на засіданнях; організовує підготовку до розгляду матеріалів, передбачених цим Положенням. У разі потреби голова Комісії залучає до роботи експертів та консультантів. При відсутності голови Комісії його функції і обов'язки виконує заступник голови Комісії. Секретарем Комісії призначається один із членів Комісії.

8.5. До складу Комісії можуть бути залучені заступник директора, завідувачі відділень, голови циклових комісій, здобувачі освіти, представники профспілок працівників та студентів, юрисконсульт, експерти з питань предмету розгляду порушення.

8.6. Комісія розглядає заяви про порушення норм цього Положення від педагогічних працівників, співробітників, здобувачів освіти, а також за заявою сторонніх осіб, доручень Міністерства освіти і науки України, установ, організацій, підприємств. Заява пишеться на голову Комісії та обов'язково зазначаються особисті дані заявника.

8.7. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які скликаються за необхідності розгляду заяв. Засідання Комісії є легітимним за умови участі в ньому не менше двох третин усіх членів Комісії.

8.8. Рішення приймаються голосуванням та оформлюються протоколом, який підписується головою (заступником голови) та секретарем. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

8.9. Комісія раз на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою Коледжу.

8.10. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення норм етики та академічної доброчесності.

8.11. Комісія за результатами проведених засідань готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо виявлення чи не виявлення порушень норм цього Положення. Зазначені висновки подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів.

8.12. Основні повноваження Комісії:

8.12.1. Популяризувати принципи етики та академічної доброчесності серед

спільноти Коледжу.

8.12.2. Розробляти пропозиції щодо підвищення результативності впровадження принципів дотримання академічної доброчесності та етики в освітній, науковій, виховній та інших видах діяльності та надавати на затвердження педагогічній раді Коледжу.

8.12.3. Здійснювати консультування щодо недопущення порушень норм етики та академічної доброчесності серед педагогічних працівників, здобувачів освіти та співробітників Коледжу.

8.12.4. Одержувати, аналізувати та використовувати для прийняття вмотивованого рішення необхідну інформацію.

8.12.5. Інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних документів Коледжу.

9. ПРАВА ОСОБИ, СТОСОВНО ЯКОЇ ПОРУШЕНО ПИТАННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ НЕЮ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

9.1. Особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності має такі права:

9.1.1. Ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження.

9.1.2. Особисто або через уповноваженого представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

9.1.3. Знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.

9.1.4. Оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

10. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Інституту та вводиться в дію наказом ректора.

10.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням Вченої ради Інституту та вводяться в дію наказом ректора.